

"Roinasta luopuminen paransi elämänlaatunani"

Anne te Velde-Luoma, 51, selätti rintasyövän ja siivosi samalla elämänsä uuteen uskoon. Nyt hän auttaa ammattijärjestelijänä muitakin tavarakaoksen hallitsemisessa. Hänen mielestään lähes 70 prosentilla suomalaisista on liikaa tavaroita.

Teksti Laura Rantanen Kuvat Nina Kaverinen

TUJOTIN ahdistuneena työhuoneetani. Olin halunnut vain sulkea oven ja unohtaa, että huone oli olemassa. Järjestelmällinen luonteeni ei kuitenkaan antanut armoa. Kyselin itseltäni, miten minulle oli käynyt näin? Olin lapsesta asti osannut hallita tavarapaljouteni ja saanut siitä hyvän olon. Nyt asuin Hollannissa, ja työhuoneeni oli pikkuhiljaa muuttumassa varastoksi.

Minulla oli kolme lasta. Olin ollut kotiäitinä yhteensä kuusi vuotta. Huomasin keränneeni työhuoneeseeni taideharrastuksiini liittyvää tavaraa ajatellen, että kun lapset olisivat hiukan isompia, minulla olisi taas aikaa harrastuksilleni. Jouduin myöntämään, että aikaa olisi tarpeeksi vasta sitten, kun lapset olisivat muuttaneet pois kotoa.

Pitkään kuvittelin selviäväni kotiäitiydestä, sivutoimisesta työstä, opiskelusta ja harrastuksista. Takaraivooni oli iskosnut superäitini malli. Hän harrasti täysipäiväisen työnsä ohessa kymmentä eri asiaa ja saattoi ommella vaatteita vaikka öisin, jos häntä sattui huvittamaan. Kesti kauan oivaltaa, että minä en ollut niin kuin hän.

JOUDUIN pohtimaan asioiden tärkeysjärjestystä toden teolla, kun sairastuin vuonna 2004 rintasyöpään. Olin tuolloin 44-vuotias. Muutamat viikot heti

diagnoosin ja ensimmäisen leikkauksen jälkeen olin vahva ja lohdutin lähipiiriäni. Vasta monen viikon kuluttua kun kuuri oli raskaimmassa vaiheessa, havahtuin eräänä yönä tajuamaan, että saattaisin kuolla.

Makasin sängyssäni keskellä yötä. Olin kauhuissani, enkä saanut sytytettyä lukulamppuani tai herätettyä vieressäni nukkuvaa miestäni tuekseni. Olin sairastanut jo pitkään, mutta vasta nyt päähäni nousi ajatus, joka sai minut lähes halvaantumaan paikoilleni. Jos nyt kuolis, mitä lapsilleni ja miehelleni tapahtuisi? He tarvitsivat minua vielä. Nuorin lapsistamme oli vasta 11-vuotias. Haukoin paniikissa henkeäni.

Sillä hetkellä kaikki haaveeni ja toiveeni muuttuivat toisarvoisiksi. Kun sama paniikki iski parin viikon kuluttua uudelleen, päätin alkaa elää sen mahdollisuuden kanssa, että syöpä voisi viedä henkeni. Kun annoin itseni ajatella pahinta vaihtoehtoa, oloni yllättäen helpotti. Hyväksyntä antoi tilaa muille kuin negatiivisille tunteille.

SAIRASTUMINEN muutti minut pikavauhtia piintyneestä täydellisyyden tavoittelijasta suurpiirteisemmäksi ja anteeksi-antavaksi ihmiseksi. Toipumiseni kesti vuoden, ja sinä aikana elämäntapani meni uusiksi.

Hyväksyin elämäni rajallisuuden. En

Elämäni on muuttunut niin, etten oikeastaan enää osta mitään.

ikinä ehtisi tehdä kaikkea, mutta ei minun tarvitsisikaan. Perheeni oli minulle tärkein asia maailmassa. Halusin tärkeysjärjestykseni näkyvän myös valinnoissani. Hidastin elämäni ja aloin nauttia ihmisten kanssa olemisesta.

Olin opiskellut Taideakatemiassa graafista suunnittelua, mutta nyt tajusin vahvuuksieni olevan sosiaalisessa työssä. Mietin, kuinka voisin helpottaa muiden ihmisten elämää. Yksi keino siihen olisi alkaa työskennellä alalla, johon minulla jo oli koulutus.

Olin lukenut vuonna 1997 Hollannissa professional organizerin eli ammattijärjestelijän haastattelun lehdestä. Kouluttauduin ammattiin, mutta en silti osannut muuttaa elämäni ja heittäytyä alalle. Toivuttuani rintasyövästä aloitin freelancer organizerina vuonna 2005.

MONEN kodissa nautinnoksi ja apuvälineiksi tarkoitettavat tavarat ovat täyttäneet kaiken tilan niin, että siitä on haittaa. Samoin on käynyt kalentereille, joiden rajat ovat tulleet vastaan. Emme saa tehtyä kaikkea sitä, mitä haluaisimme. Yritämme siirtää ja sulloa saadaksemme tavarat mahtumaan ja nopeutamme tekemisiämme, jotta ehtisimme enemmän.

Meille uskotellaan, että ratkaisu löytyy, jos ostamme lisää kaappeja, neliömetrejä tai gigatavuja. Tai jos opimme nopeammiksi ja tehokkaammiksi. Uu-

(Jatkuu) »

KUKA?

Nimi: Anne te Velde-Luoma

Ikä: 51

Ammatti: Professional organizer

Kotipaikka: Utrecht, Hollanti,

syntymäkaupunki Tampere

Perhe: Mies Egbert, lapset Rosa,

Henrik ja Lisa sekä Sami-koira

Harrastukset: Patikointi, puutarhanhoito ja dru-jooga

Ajankohtaista: Anne te Velde-Luomalta ilmestyi äskettäin kirja Kaaoksen kesyttäjä – tavarat, paperit ja aika haltuun (Avain, 2010).

minun tarinani

vumme ponnistelujemme alla. Kaikkea on yksinkertaisesti liikaa. Tilanne on länsimaissa niin paha, että kärsimme paljoudesta jo fyysisestikin. Monilla on jatkuva huono omatunto siitä, kun he eivät kykene hallitsemaan kaappejaan ja sähköpostejaan.

Silti monelle on suuri kynnys tilata ammattijärjestelijän apua. Jo siivoojan tilaaminen on vaikeaa, saati sitten se, että ihminen tunnustaisi itselleen, ettei selviä omista romukasoistaan. Yhdysvalloissa on ollut jo 1970-luvulta lähtien ammattimaisia vaatekaappien järjestelijöitä, mutta Pohjoismaissa on perinteisesti ajateltu, että on selvittävä itse.

ORGANIZER voi auttaa varastojen järjestyksen, paperiasioiden arkistoinnin, ajanhallinnan ja elämän yksinkertaistamisen lisäksi vaikka asunnon raivaamisessa siihen pisteeseen, että sinne uskalltaa päästää siivoojan.

Hollannissa diagnosoidusti toimintatarajoitteiset ihmiset voivat jopa anoa valtiolta tukea, jolla he ostavat arkeaan helpottavia palveluja. Asiakkaanani on esimerkiksi mies, jonka muisti on tuhoutunut. Hän ei selviä yksin arkistojensa kanssa. Toinen asiakkaani on kilpirauhashäiriön takia jatkuvasti väsynyt rouva, jota autan pitämään lehtileikekoelmat järjestyksessä.

Kaikki asiakkaani eivät suinkaan ole

sairaita. Paljous muodostuu usein ongelmaksi tunnollisella persoonallisuustyyppillä, joka on tottunut siihen, että asiat tehdään hyvin. He eivät osaa sanoa ei ja haluavat leikata kiinnostavat artikkelit lehdestä talteen ennen kuin lehti lähtee paperinkeräykseen.

Jotkut asiakkaani pelästyvät sitä, että heidän on luovuttava tavaroistaan ja harrastuksistaan. Sellaiseen emme pakota. Autamme asiakkaitamme tajuamaan ajankäytön rajallisuuden. Jos haluaa säilyttää kotonaan kokoelmia, on hyväksyttävä se, että niiden hoitamiseen menee aikaa, joka on pois jostain muusta. Kaikkea ei voi saada, vaikka markkinamiehet yrittävätkin niin väittää. Kun prosessi lähtee käyntiin, asiakkaani ymmärtävät kuinka paljon heiltä menee aikaa mihinkin, ja he eivät ahnehdi elämänsä asioita, joille heillä ei todellisuudessa ole aikaa.

MUUTAMA vuosi sitten aloin miettiä, millainen työkenttä on suomalaisilla kollegoillani. Mietin, kuinka he löytävät asiakkaansa ja järjestävät työnsä. Etsin heidän yhteystietojaan netistä ja yllätyin tajutessani, ettei heitä ollut.

Muistelin suomalaisten sukulaisteni ja tuttavieni tavaraa pullistelevia koteja ja ajattelin, että tiedoilleni olisi Suomessakin tarvetta. Päätin ehdottaa kursssia työväenopistoon.

”
Hyväksyin
elämäni
rajallisuuden.
En ikinä
ehtisi
tehdä
kaikkea,
mutta ei
minun tar-
vitsisikaan.

Päätäjät olivat aluksi ehdotukseni suhteen skeptisiä. He valmistelivat minua pettymykseen ja sanoivat, että kurssille tuskin riittäisi tulijoita. Olin jo melkein ehtinyt unohtaa koko asian, kun sain kuulla, että tuleva kurssini Helsingin työväenopistossa oli täyttynyt parissa tunnissa ja 60 ihmistä oli jonossa odottamassa mahdollisia peruutuspaikkoja.

Minun teki mieli hihkua ääneen. Tekemäni työ ei ollut sittenkään turhaa, ja opetukselleni oli tarvetta! Varasin samalta istumalta lentoliput Suomeen. Siihen se alkoi, ja nykyään käyn muutaman kerran vuodessa Helsingissä vetämässä kursseja.

Koska kurssilleni oli usein moninkertaisesti enemmän tulijoita kuin niille mahtui, mielessäni syntyi ajatus kurssimateriaalin työstämisestä kirjan muotoon. Silloin kaikki halukkaat saisivat työkalut tavaramäärien vähentämiseen ja pääsisivät ilman kurssiakin selkiyttämään ja helpottamaan elämänsä.

Kirjani *Kaaoksen kesyttäjä* ilmestyi tänä syksynä, ja olen saanut siitä kannustavaa palautetta.

ON KIINNOSTAVAA nähdä, millainen muutos ihmisissä tapahtuu, kun he oivaltavat, etteivät he tule elämänsä aikana selviämään haalimistaan tavaramääristä. Itse lahjoitin pari vuotta sitten neljä laatikollista suomalaisia kirjoja Suomen Merimieskirkolle. Muutettuani Hollantiin olin muodostanut nostalgisen suhteen suomenkielisiin lehtiin ja kirjoihin. Olin vain tarvinnut toisen elämän omani jatkoksi, jotta olisin ehtinyt lukea kaikki keräämäni painotuotteet.

Kurssini auttavat osallistujia huomaamaan, etteivät he ole tavaramääriensä kanssa yksin. Suomalaiset ajattelevat itsetunnon puutteessaan olevansa maailman ainoita ihmisyksilöitä, jotka hukuvat roinaan. Todellisuudessa noin 70 prosenttia suomalaisista kärsii liian suuresta tavaramäärästä. Kun aloin Suomessa kertoa ammatistani, niin suurin piirtein jokainen aina taksikuskista alkaen huudahti, että minun pitäisi tulla heille kylään.

Uskon suunnan olevan muuttumassa kulutuskeskeisestä elämäntavasta kohti syvempiä elämänarvoja. Viime vuoden aikana olen huomannut siellä täällä mielenkiintoista keskustelua elämän lepoistamisesta. Nykyään miehetkin tekevät lyhennettyä työviikkoa voidakseen keskittyä perhe-elämään.

Elämäni on muuttunut niin, etten oikeastaan enää osta mitään. Nautimme mieheni kanssa patikoimisesta ja ravintolassa syömisestä. Olen päässyt irti tavarasta ja voin keskittyä asioihin, joista todella nautin. ■

”
Noin 70 prosenttia suomalaisista kärsii liian suuresta tavaramäärästä.

